

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۲/۲۳

واحد فقیري

د امریکايي عسکرو وتل

جمهور رئیس ترمپ فیصله کړي ده چې له افغانستانه به د ۲۰۱۹ په لمړیو میاشتو کې ۷۰۰۰ امریکايي عسکر را وباسي. د ترمپ دې فیصلې نه یوازې په واشنگتن کې یوه غوغا جوړه کړې ده، بلکې په افغانستان کې ئې هم زیات خلک سر بدلاه کړي دي. دغه راز، د ترمپ همدې تصمیم په سیمه او بین المللي ټولنه کې یو دپلوماتیک شور او هنگامه ایجاد کړه. ځکه ویل کېږي چې ښاغلي ترمپ د دې فیصلې په اړه د متحده ایالاتو له ائتلافی ملگرو سره هیڅ سلا مشوره نده کړې، او ارگ - سپیدار خوځي د پخوا په څېر بېخي بای پاس کړی دی .

د ترمپ همدا تصمیم باید د امریکا د داخلي سیاست په چوکاټ کې ارزیايي سي. ځکه په امریکا کې د جمهوري ریاست انتخابات راروان دي، او ترمپ غواړي چې د بیا انتخابیدو لپاره داسې لاسته راوړني ولري چې خپل سر سخته پلویان او نور عادي امریکایان پدې راضي کړي چې ده ته یو ځل بیا رایه ورکړي. د عامه افکارو سروې ښيي چې د افغانستان جنگ په عادي امریکایانو کې ملاتړ نه لري، او اکثریت امریکایان غواړي چې نور امریکا په بهر کې له نظامي مداخلو څخه لاس واخلي، او دننه په ملک کې پر بیا آبادولو باندې تمرکز وکړي. جمهور رئیس ترمپ د امریکایانو همدا احساس او اندېښنه خورا ښه درک کړې ده. د امریکا د داخلي سیاست بل بارز اړخ دا دی چې اکثره امریکایان د خارجي او بین المللي مسایلو په باب خورا کم معلومات لري، او چندان علاقه ور سره نه لري .

دا هم باید زیاته سي چې په امریکا کې د افغان د جنگ شوقیان یوازې د دفاع وزارت او د امریکا جنگي ماشین دي. خپله ترمپ له اوله سره د افغان د جنگ مخالف وو، او دا جنگ ئې سراسر د امریکا په زیان تلقی کاوه. ترمپ د عراق او سوريې له جنگونو سره هم سخت مخالف وو، او همدا سبب دی چې له سوريې څخه ئې د ټولو امریکايي عسکرو د رايستلو امر صادر کړ. ترمپ پخپله کابینه کې ټول هغه کسان برطرفه کړل چې د افغان د جنگ اوږدول ئې غوښتل. د باب وودوارد د کتاب په قول ترمپ مدام د سپینې ماڼۍ په مجلسونو کې د همدې جنگونو په خاطر پر امریکايي جنرالانو ملنډي وهي .

په همدې لړ کې، د افغان میصرینو یوه لویه فکري او تیوریکه اشتباه دا ده چې هغوی د امریکا داخلي سیاست او غوښتنې کاملاً له پامه غورځوي. د هغوی دا جدي میس د هغوی تبصرې ور بې خونده او سطحې کوي. باید زیاته سي چې د امریکا داخلي سیاست او غوښتنې مدام د واشنگتن پر خارجي سیاست باندې ټاکونکې اثر لري، او عموماً داخلي شرایط پر خارجي ضرورتونو باندې چرې کوي، خو متاسفانه افغان کارپوهان عموماً دا عمده ټکي له پامه غورځوي .

لډې مقدماتي خبرو څخه راپس، د ترمپ د دې مهمې فیصلې په برخه کې عکس العملونه او نظریات باید پر دوو برخو ووېشو .

د ترمپ لډې امر سره د همنظره خلکو استدلال دا دی چې د ترمپ دا فیصله به د سولې د پروسې سره لا مرسته وکړي. ځکه امریکا واقعاً غواړي چې په افغانستان کې خپل نظامي اشغال ختم کړي. د ترمپ دا تصمیم به طالبان دېته وهڅوي چې په مذاکراتو کې لا جدیت وښيي. ځکه د ترمپ دا تصمیم به د اعتماد سازي سره مرسته وکړي، او د سولې د مذاکراتو د لا ښه کېدو لپاره به یو عمده محرک سي.

دغه راز، د ترمپ دا فیصله به د کابل پر حکومت او جنگسالارانو باندې فشار زیات کړي چې واقعي سولې ته غاړه کېښړدي، او نور پر امریکا باندې دایمي ټکيه ختمه کړي. ارگ - سپیدار به مجبوره کړي چې نور د سولې په لاره کې عمدا خنډونه ایجاد نه کړي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په څیر و لولی

د موافق کمپ نظر دا هم دئ چې د امریکا او طالبانو تر مینځ د ابوظبی مذاکراتو د ترمپ پر همدې فیصلې باندې ئې مهم اثر لاره. په بل عبارت، بنایي امریکایان او طالبان د ابوظبی په مذاکراتو کې یوې عمومي فیصلې ته سره رسېدلي وي، او ترمپ غواړي چې طالبانو ته دا وېبې چې امریکا په افغانستان کې د دایمي پاته کېدو خیال نه لري، او سیاسي مصالحه غواړي. همدا وجه ده چې خلیزاد په خپلو تازه مرکو کې بار بار ویلي دي چې امریکا د دایمي نظامي ادو په لټه کې نه ده .

د موافق کمپ بله مفکوره دا هم ده چې هسي هم امریکا له افغانستانه وځي، نو ښه به دا وي چې دا کار د یوې عمومي موافقې په جریان کې وسي. د امریکا تر بشپړ خروج مخکې، یو عمومي اور بند اعلام سي. یو موقتي حکومت جوړ سي، او د شفاف انتخاباتو لپاره زمینه برابره سي .

خو د ترمپ د دې امر مخالفان وايي چې دا به د خبرو پر جريان باندې منفي اثر ولري. طالبان به وهڅوي چې زیات امتیازات وغواړي، او صرف دېته به انتظار وباسي چې امریکا له افغانستانه پای پاکه ووځي. د مخالف کمپ کسان، دغه راز، وايي چې د ترمپ دا اعلان به د خلیزاد موقف سخت وړ کمزوری کړي. ځکه که چیرې د سپینې ماڼۍ همدا فیصله د خلیزاد سره په سلا مشوره نه وي سوي، بیا نو دا امر د خلیزاد لاس کمزوری کوي، او هغه واقعا سنځه وي .

په مخالف کمپ کې بله مفکوره دا ده چې دا به د غني - عبدالله حکومت نور هم کمزوری او ووېشي. له مرکز به فرار لا زیات سي. د کابل حکومت د امنیتي قواوو مورال به لا تضعیف سي. او د کابل رژیم په ټول جوړښت کې به د مقاومت، اتحاد، او مجادلي روحیه ختمه سي، په اصطلاح هر څوک د ځان د بچولو په غم کې سي.

خو گرداب له افغانستانه د امریکایي عسکرو د را ایستلو له فیصلې څخه حمایت کوي، او دا کار د سولې لپاره یو مثبت گام گڼي. مور پر دې باندې ټینګار کوي چې امریکا باید له افغانستانه د یوې عمومي موافقې په نتیجه کې راووځي، او په اتلونکی کې د افغانستان له مشروع حکومت سره خپل دپلوماتیک او عادي روابط وساتي .

دغه راز، مور پر ټولو سوله پالو افغانانو باندې رغ کوي چې د ښاغلي ترمپ لدې تصمیم څخه تود هر کلی وکړي، او هغه دېته وهڅوي چې د افغانستان عبث جنګ د تفاهم او مصالحې له لارې ژر تر ژره ختم کړي، او د افغانستان او متحده ایالاتو په روابطو کې یو نوی او رغنده فصل د متقابل احترام او همکاری پر اساس پرانزي. ځکه مور پدې باور یو چې نظامي اشغال د افغانانو له مزاج او روحیې سره په ټکر دئ، او د امریکا نظامي موجودیت په پوره اشغال بدل سوی دئ.

له بده مرغه افغانستان یو له هغو نادرو ملکونو څخه کې چې د تېرو ۴۰ کالو په جریان کې د جهان د دوو سترو طاقتونو لخوا اشغال سو، او هر اشغال د افغان ملت په ضرر تمام سوی دئ. اوس د دې وخت رارسېدلی دئ چې افغانان لدې دوو اشغالونو څخه د عبرت درس واخلي، او د خپل سیاسي برخلیک د ټاکلو په برخه کې مستقل او وطنپاله گامونه واخلي.

بالاخره، دا خبره هم باید یاده سي چې د افغانانو لپاره د اتحاد او سیاسي زیرکتیا وخت راسېدلي دئ. او د منظم او منسجم سیاسي کار ضرورت تر بل هر وخت زیات سوی دئ. نو لهدا، راځئ چې د وطن او ځان د نجات لپاره په گډه کار وکړو. راځئ چې فرعي موضوعات خوشي وکړو، او د هیواد پر ملي گټو باندې همنظره سو، او یوه داسې لاره انتخاب کړو چې زموږ او زموږ د آینده نسلونو د افتخار او کامیابی سبب وگرځي .

پای